Apicultura si produsele stupului

Noile cerinte care sunt adresate apicultorilor romani sunt multe si complexe.Cine vrea astazi sa exporte un produs apicol trebuie sa acorde calitatii o prioritate absoluta. De fapt,in curand normele se vor aplica si in Romania,daca luam in calcul apropiata aderare.

Apicultorii trebuie sa plece de la respectarea legislatiei in vigoare, atat cea romaneasca si mai ales pe cea a U.E. ,care este mult mai restrictiva din anumite puncte de vedere.In cele ce urmeaza vom prezenta doua categorii de produse ale stupului,asa cum sunt ele incadrate legislativ de U.E . Acestea sunt : *produse apicole bio ; produse apicole obisnuite , dar care respecta anumite norme de calitate , pentru a fi "apte" la vanzare.*

Produsele "bio"

Obtinerea produselor bio - consideratii generale , norme (Ordonanta U.E)

Principii generale

96 - Apicultura este o activitate importanta,deoarece aduce o contributie esentiala la protectia mediului inconjurator si anume a productiei agricole si silvice, prin intermediul polenizarii cu albine a speciilor de plante.

97 - Calitatea biologica a produselor stupului este strans legata de modul cum sant tratate familiile de albine.Calitatea mediului inconjurator joaca un rol mai putin determinant,influenta sa fiind in functie de activitatea albinelor si metabolismul lor in momentul productiei.Calitatea ecologica a produselor stupului mai depinde si de conditiile in care acestea sunt recoltate,tratate si conservate (depozitate).

98 - Daca un apicultor detine mai multe stupine in aceeasi regiune,toate acestea se supun acestei ordonante.Exceptie de la acest principiu ar fi situatia cand un apicultor detine unitati apicole care nu corespund acestei ordonante privind amplasarea stupinelor (cifra 106). In acest caz nu se admite comercializarea productiei cu mentiunea de produs biologic.

Perioada de reconversie (spre apicultura biologica)

99 - Produsele apicole nu pot fi comercializate cu mentiunea de produs biologic (agricultura biologica) decat in situatia cand conditiile din prezenta Ordonanta sunt indeplinite cu cel putin un an de zile in urma.In perioada reconversiei ceara va trebui sa fie inlocuita dupa exigentele prevazute la cifra 135.

Originea albinelor

100 - In alegerea rasei de albine trebuie sa se tina seama de aptitudinea acestora de a se adapta la conditiile de mediu,vitalitatea si rezistenta la boli.Rasele europene de Apis mellifera si ecotipurile sale vor fi preferate.

101 - Obtinerea de noi unitati biologice apicole se va face fie prin roire artificiala,fie prin cumpararea de roiuri sau familii de albine ce provin de la unitati care indeplinesc conditiile prezentei Ordonante.

102 - O prima abatere la comercializarea produselor apicole cu referinte la agricultura biologica este posibil sa fie admisa pentru situatiile care constituie exceptii la mentiunile acestei ordonante,dar numai cu acordul prealabil al autoritatilor de control.

103 - O a doua abatere este posibila pentru roiurile cumparate fara faguri de la apicultori autorizati la doi ani de la intrarea in vigoare a acestei Ordonante.

104 - O a treia abatere,care trebuie admisa de autoritatea de control,are in vedere refacerea stupinelor (familiilor de albine) care au suferit mortalitate crescuta ca urmare a starii de sanatate precare,din achizitia de familii de provenienta non biologica,in conditiile cand nu s-au gasit spre achizitionare familii de albine din stupine biologice.

105 - O a patra abatere este posibila in situatia unei reinnoiri de populatie prin

introducerea doar a 10% din roiuri si matci neconforme cu prezenta Ordonanta,cu conditia ca acest material biologic sa fie introdus in stupi pe faguri care corespund legislatiei bio.

Amplasarea stupinelor

106 - Statele membre stabilesc regiuni sau teritorii in care apicultura biologica nu poate fi practicata.Apicultorul va prezinta autoritatii de control o harta la scara adecvata,unde se va stabili amplasarea stupilor conform Anexei III lit.a,alineat 2 a prezentei Ordonante.Daca nu pot fi stabilite teritoriile,ramane ca apicultorul sa prezinte documentele sau elementele probatorii care sa ajute la stabilirea faptului ca zonele la care au acces albinele din stupina sa indeplinesc conditiile prezentei Ordonante.

107 - La amplasarea stupilor se va avea in vedere:

a) albinele trebuie sa gaseasca suficient nectar,mana si polen precum si acces la o sursa de apa;

b) pe o raza de 3 km in jurul stupinei culesul trebuie sa se faca de pe plante sau produse ce fac parte din agricultura biologica si/sau de pe plante salbatice conform art.6 si anexei 1 a prezentei Ordonante,sau de pe culturi care fara a fi conforme cu prezenta ordonanta ,nu au impact nefavorabil asupra calitatii mediului sau nu distrug calitatea ecologica a produselor stupului (culturi descrise in Ordonanta 2078/92 CEE);

c) stupina,eventual,trebuie sa se gaseasca la o distanta suficient de mare de sursele de contaminare non agricole precum arealuri urbane,autostrazi,zone industriale,deseuri,gropi de gunoi,uzine de arderi,rafinarii de zahar.Autoritatile de control sau serviciile competente de control garanteaza respectarea acestor masuri.

Dispozitiile enumerate mai sus nu privesc arealurile in care nu exista vegetatie inflorita.

Alimentatia (hranirea)

108 - La sfarsitul perioadei de productie (sezonului apicol activ) vor fi lasate rezerve substantiale de miere si polen in stup in vederea iernarii.

109 - Alimentatia artificiala nu este admisa decat in situatia cand supravietuirea efectivelor de familii de albine este amenintata de existenta unor conditii climatice extreme nefavorabile.Alimentatia artificiala se va face cu miere din productie biologica provenita pe cat posibil din aceeasi unitate de productie.

110 - Exceptie la punctul precedent poate sa existe atunci cand statele membre autorizeaza alimentatia artificiala cu sirop de zahar biologic sau cu melasa biologica care sa inlocuiasca mierea biologica,aceasta mai ales cand cristalizarea mierii face necesara o asemenea inlocuire.

111 - O a doua exceptie,se va face atuncicand siropul de zahar,melasa,mierea nu corespund dispozitiilor prezentei Ordonante,acestea vor putea fi admise in alimentatia artificiala doar in perioada de tranzitie care se va sfarsi dupa doi ani de la intrarea in vigoare a prezentei Ordonante.

112 - In registrul stupinei se vor inregistra date despre alimantatia artificiala:produsul,data,cantitatea si numarul familiei alimentate artificial.

113 - Utilizarea altor produse in afara celor enumerate mai sus nu este admisa in agricultura biologica.

114 - Alimentatia artificiala nu este admisa decat in perioada dintre ultima recolta de miere si cu 15 zile inainte de urmatorul cules natural.

Prevenirea bolilor si tratamentul veterinar

116 - Prevenirea bolilor in apicultura este bazata pe urmatoarele principii:

a) alegerea de suse (familii de albine) rezistente la boli;

b) masuri destinate a creste rezistenta la boli si profilaxia infectiilor de exemplu prin inlocuirea regulata a matcilor,inspectia periodica a stupilor,pentru a constata din timp unele semne de boala (anomalii sanitare),controlul asupra populatiei de trantori

din stupi,dezinfectia periodica a materialului si echipamentului utilizat,eliminarea fara prea mari costuri a materialului contaminat si indepartarea surselor de contaminare,reinnoirea periodica a fagurilor si asigurarea aportului suficient de polen si miere in stupi.

117 - Daca,in ciuda tuturor acestor masuri,familiile sunt atinser de boala (bacterii,paraziti,etc.) acestea trebuie sa fie tratate imediat;daca este necesar,acestea vor fi transportate intr-un loc izolat.

118 - In utilizarea medicamentelor veterinare vor fi respectate urmatoarele principii:

a) produsele de medicina veterinara pot fi utilizate daca sunt admise in statele membre pe baza de regulamente in materie la nivel comunitar sau de regulamente nationale in acord cu prescriptiile comunitare;

b) se vor utiliza cu precadere produsele fitoterapeutice sau homeopatice daca acestea au eficienta terapeutica mare si mai putin produsele de sinteza si alopatice;

c) atunci cand o boala sau o epizootie care ameninta familiile nu poate fi tinuta sub control se vor utiliza,sub responsabilitatea unui medic veterinar,produse chimice de sinteza si alopatice,acest fapt neprejudiciind dispozitiile precedente de la literele a,b si c;

d) aplicarea produselor de sinteza alopatice in scop preventiv este interzisa;

e) fara a prejudicia principiul de la litera a,utilizarea acidului formic,acidului lactic si acidului acetic precum si a substantelor cu mentol,timol,eucaliptol si camfor este admisa.

119 - Pe langa principiile descrise mai sus,sunt admise tratamentele veterinare sau tratamentele fagurilor,stupilor,etc.;dar cu conditia ca acestea sa fie prevazute in prescriptiile unuia din Statele membre sau din Comunitate.

120 - In cazul tratamentelor pe baza de produse veterinare alopate de sinteza,stupii destinati tratamentului se vor transfera in zone izolate/stupine de izolare,si toata ceara (fagurii artificiali) va trebui sa fie inlocuita cu ceara (faguri) care sa corespunda dispozitiilor prezentei Ordonante.In aceasta situatie se va aplica o perioada de reconversie cu durata de 1 an.

121 - Prescriptiile de la cifra 120 nu sunt aplicabile produselor enumerate la cifra 118.

122 - Atunci cand este necesar a se utiliza medicamente veterinare va trebui sa se inregistreze cu exactitate in registrul stupinei,produsul folosit (cu indicatia privind substanta activa din produs),diagnosticul,posologia,modul de aplicare,durata tratamentului si timpul de asteptare recomandat si sa se aduca la cunostinta autoritatilor de control inainte ca produsele sa se poata comercializa ca produse biologice.

Practici privind apicultura si identificarea acestora

124 - Distrugerea albinelor pe faguri ca metoda de recoltare a produselor apicole este interzisa.

125 - Mutilarea matcilor,de exemplu:taierea aripilor,este interzisa.

126 - Inlocuirea matcilor cu distrugerea matcilor care trebuiesc inlocuite este admisa.

127 - Distrugerea puietului de trantor nu este admisa decat prin folosirea ramei speciale de crestere a trantorilor pentru combaterea varoozei (combatere biologica).

128 - In perioada extractiei mierii,utilizarea agentilor chimici repulsivi (izgonitori ai albinelor) este interzisa.

129 - O data cu amplasarea unui stup intretinut in conditii biologice se face si inregistrarea acestuia cu indicatiile care permit identificarea acestora.Autoritatile de control vor fi avertizate periodic in legatura cu transportul stupilor in pastoral.

130 - Se cuvine sa se acorde o atentie deosebita faptului ca recolta (extractia),tratamentul si depozitarea produselor apicole trebuie sa se faca in mod

adecvat,toate datele fiind consemnate in scris.

131 - Recoltarea fagurilor din stup precum si a extractiei trebuie sa fie inregistrata in registrul stupinei.

Caracteristicile stupinei si materialului utilizat in apicultura

133 - Stupii vor fi construiti din materiale naturale care nu risca sa contamineze mediul sau produsele.

134 - Cu exceptia produselor mentionate la cifra 118 lit.e,nu se vor utiliza in stupine decat substante naturale asa cum sunt:propolisul,ceara,uleiurile vegetale.

135 - Ceara necesara in obtinerea fagurilor artificiali nu trebuie sa provina decat din unitati de productie care corespund prezentei Ordonante.Exceptia poate fi facuta de catre autoritatea de control care poate admite utilizarea unei ceri conventionale mai ales pe perioada de reconversie,cand pe piata nu poate fi gasita ceara de productie biologica.

136 - La extractia mieii nu se vor folosi si faguri care pe langa miere contin si puiet.

137 - Pentru protectia materialelor (rame,stupi,corpuri) de atacul insectelor parazite nu se vor utiliza decat materiale (substante) mentionate in anexa II,partea B,nr.2.

138 - Tratamentele fizice prin aburi sau foc sunt admise.

139 - Pentru curatirea si dezinfectia materialului,cladirilor,instalatiilor,instrumentelor si altor produse utilizate in apicultura,nu se admite folosirea decat a substantelor adecvate mentionate la anexa II,partea E. (cifra 167 din documentul 13138(98).

Sursa:Revista "Romania apicola" 7 iulie 2000 (traducere din revista "Suisse D'apiculture")